

SPD 4612187, Miss KLEMENTYNA PALEDZKA
24, BOLINGBROKE GROVE,
LONDON, SW11. 6EN
GREAT BRITAIN

5

19 go Marca 1979

Szanowny Panie Profesorze,

W swoim liście z dnia 10. 5. 1979, prosił Pan o bliższe dane nie tylko o moich rodziców ale także mojego rodzeństwa.

Zebrałem dane o mojej najmłodszej siostrze, Anieli Paleczkiej, i odpisy jej życiorysu jak i bardziej charakterystycznych dokumentów, z tą częścią briniżnym.

W osobnym liście przesyłam więcej szczegółów o moich rodzicach.

Z wyrazami szacunku,

Klementyna Paleczka

Zat. 9.

R511
100/5(2) a

Urodziłam się w Sopocie /W.M. Gdańsk/ 19 kwietnia 1904 roku.

Dnia 5 listopada 1946

Maturę złożyłam w czerwcu 1922 w gimnazjum SS. Urszulanek w Poznaniu.

Od października 1922 do maja 1928 studiowałam na Uniwersytecie w Poznaniu język polski wraz z literaturą, naukę o państwie i psychologię. W maju 1928 uzyskałam "Dyplom Nauczyciela Szkół Średnich" w wyniku egzaminu końcowego moich studiów.

W roku szkolnym 1937/8 dany mi został przez Min. W. R. i O. P. dyplom upoważniający mnie do nauczania historii w średnich szkołach zawodowych.

W roku akademickim 1937/8 byłam słuchaczką fikcyjną /mieszkałam i pracowałam w Gdyni/ na uniwersytecie Warszawskim, gdzie studiowałam psychologię.

Od września 1928 do czerwca 1933 byłam profesorską języka polskiego i literatury, historii i nauki o państwie w gimnazjum prywatnym Dr. Zegarckiego, w Gdyni.

Od września 1933 do czerwca 1938 wykładałam te same przedmioty w Liceum Handlu Morskiego i Gimnazjum Kupieckim w Gdyni.

W lipcu 1938 wyjechałam do Holandii. W roku akademickim 1938/9 studiowałam psychologię na Uniwersytecie w Amsterdamie. Specjalnością moją była psychologia języka.

Na życzenie Rządu Polskiego i za zgodą Rządu Holenderskiego i Senatu Uniwersytetu w Amsterdamie miałam objąć w 1939 r. w listopadzie lektorat języka i literatury na tymże Uniwersytecie. W związku z wypadkami wojennymi wyjechałam na parę dni przed rozpoczęciem wykładów do Francji.

Od listopada 1939 do kwietnia 1940 pracowałam w Zarządzie P.C.K. w Nicei, gdzie umieszczałam naszą młodzież emigracyjną we francuskich szkołach średnich, powszechnych, i na życzenie miejscowego kuratora wizytowałam uczącą się młodzież.

W końcu maja 1940 r. wyjechałam na front do 1 Dywizji Grenadierów jako Komendantka Harcerskiego Czołwki P.C.K. 22.6.1940 dostałam się do niewoli niemieckiej i pracowałam jako pielęgniarka w szpitalu jeńców. Zostałam zwolniona po miesiącu. W sierpniu t.r. zostałam Inspektorką Świetlic Wojskowych przy Zarządzie P.C.K. we Francji, południowej i przez rok organizowałam dożywianie paru tysięcy żołnierzy.

Od sierpnia 1941 do 1942 prowadziłam świetlice w obozisku podoficerów.

W lipcu 1942 wyjechałam do Anglii zawezwana przez nasz rząd. Przez rok pracowałam jako świetliczarka P.C.K.

W maju 1943 wstąpiłam do Polskiego WAF'u, w którym pracuję obecnie jako Amendantka Oddziału Polskiego WAF'u.

Jestem w polskim stopniu porucznika i angielskim flight officera.

Aniela Palędzka V.

R. II

100/5 (2) B

PAŃSTWOWA
KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU
DLA
KANDYDATÓW NA NAUCZYCIELI
SZKÓŁ ŚREDNICH

KOPJA!

L. 799.

DYPLOM NAUCZYCIELA SZKÓŁ ŚREDNICH

PAŁĘDZKA ANIELA,

urodzona dnia 19 kwietnia 1904 r. w Sopotach, religji rzymsko-katolickiej, studja średnie odbywała w Gimnazjum S. S. Urszulanek w Poznaniu, gdzie dnia 10 czerwca 1922 r. uzyskała świadectwo dojrzałości. W I. trymestrze r. ak. 1922/23 zapisała się na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Poznańskiego, gdzie studjowała do końca II. trymestru r. ak. 1926/27.

Na zgłoszenie z dnia 16 lutego 1928 r. do podpisanej Komisji Egzaminacyjnej przypuszczona została do egzaminu naukowego z języka polskiego wraz z historją literatury jako przedmiotu głównego i z nauki obywatelskiej jako przedmiotu dodatkowego w języku wykładowym polskim na podstawie przepisów egzaminacyjnych wydanych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 listopada 1920 r. Nr. 8378—IV/20 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2/45 poz. 16) oraz rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 poz. 68).

Na wypracowanie domowe otrzymała kandydatka temat: „Rozwój satyry polskiej od Piotrowskiego przez Naruszewicza do Krasickiego”. Pierwsza ocena tej pracy: „Praca pod każdym względem wyborna. Doskonałą metodą autorka wnika rozumnie w zagadnienie, daje wierny obraz ewolucji satyry. Rozprawa oryginalnie ujęta, pięknie napisana, przyrosi ciekawe pozytywne wyniki naukowe. Zastępuje bezwarunkowo na notę: bardzo dobrą” (Prof. dr. Stanisław Dobrzycki). Druga ocena tej pracy: „Przyłączam się w pełni do opinii prof. Dobrzyckiego. Wynik: bardzo dobry” (Prof. dr. Tadeusz Grabowski).

Do egzaminów pisemnych i ustnych przystąpiła kandydatka w terminie wiosennym 1928 r. Na wypracowania pisemne pod nadzorem z języka polskiego wraz z historją literatury jako przedmiotu głównego otrzymała kandydatka 2 tematy.

Rs II
100/5(2)c

Temat I: „Oboczności e o, e a w języku polskim“. Ocena tej pracy: „Wynik: dostateczny“ (Zast. prof. Dr. E. Klich). Temat II: „Rozwój i charakterystyka elementu epickiego u Słowackiego“. Ocena tej pracy: „Praca przyjęta z wynikiem: dobrym“ (Prof. dr. St. Dobrzycki). Na wypracowanie pisemne pod nadzorem z nauki obywatelskiej jako przedmiotu dodatkowego otrzymała kandydatka temat: „Odpowiedzialność Prezydenta Rzeczypospolitej i ministrów w Polsce“. Ocena tej pracy: „Przyjęta z wynikiem: dobrym“ (Prof. dr. A. Peretiatkowicz).

Egzamin ustny odbył się dnia 7 maja 1928 r. i dał następujące wyniki:
Z języka polskiego wraz z historją literatury jako przedmiotu głównego:

- a) język: dostateczny;
- b) literatura: dobry

Z nauki obywatelskiej jako przedmiotu dodatkowego: dobry.

Jako język obcy (rozporządzenie z dnia 1 listopada 1920 r. Nr. 8378—IV/20 § 18. Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 45 poz. 16) obrata kandydatka język niemiecki i zdała egzamin z postępem: dobrym.

Egzaminatorami byli: Z języka polskiego Zast. prof. Dr. E. Klich (świadek Prof. dr. St. Dobrzycki); z literatury polskiej Prof. dr. St. Dobrzycki (świadek Zast. prof. Dr. E. Klich); z nauki obywatelskiej Prof. dr. A. Peretiatkowicz (świadek Zast. prof. Dr. J. Dziech); z języka niemieckiego Prof. dr. A. Kleczkowski (świadek Zast. prof. Dr. J. Dziech).

Przewodniczył przy egzaminie Prezes Komisji Prof. dr. J. Sajdak.

Od dnia 1 września 1928 r. pełni kandydatka obowiązki nauczycielki w Szkole Średniej Koedukacyjnej Dra Teofila Zegarskiego w Gdyni.

Komisja Egzaminacyjna powołując się na zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 sierpnia 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10 poz. 136) i zarządzenie z dnia 30 czerwca 1931 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 poz. 91) oraz na pismo Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego z dnia 17 marca 1932 r. Nr. II. 5248/32 przypuściła kandydatkę do egzaminu pedagogicznego, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 poz. 68).

Egzamin pedagogiczny odbył się dnia 21 maja 1932 r. i dał następujące wyniki:

- Z filozofji: dobry;
- Z pedagogiki: dobry;
- Z dydaktyki: dobry.

Na podstawie § 55 rozporządzenia z dnia 1 listopada 1920 r. Nr. 8378—IV/20 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 45 poz. 16) Komisja Egzaminacyjna zwolniła kandydatkę od przeprowadzenia lekcji próbnej.

2511 100/5

Na podstawie pracy domowej, prac klauzurowych i odpowiedzi ustnych kandydatki Komisja stwierdza, iż kandydatka włada językiem polskim poprawnie.

Egzaminatorami byli: z filozofji Prof. dr. M. Sobeski; z pedagogiki Prof. I. Stein; z dydaktyki Prof. I. Stein.

Przewodniczył przy egzaminie Prezes Komisji Prof. dr. J. Sajdak.

Wobec tego Komisja stwierdza, iż kandydatka

PAŁĘDZKA ANIELA

posiada kwalifikacje na nauczyciela szkół średnich z języka polskiego wraz z historją literatury jako przedmiotu głównego i z nauki obywatelskiej jako przedmiotu dodatkowego z językiem wykładowym polskim.

Z PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ W POZNANIU
DLA KANDYDATÓW NA NAUCZYCIELI SZKÓŁ ŚREDNICH

W Poznaniu, dnia 21 maja 1932 roku.

EGZAMINATOROWIE:

/-/I. Stein

/-/Edward Klich

/-/Tadeusz Grzbowski

J. Sajdak
PREZES.

SpD 46/12/197

10

...IV...IS...M

Legiytamcja wraz z odznaką
"Krzyża Walecznych" wydana została
w dniu 23.8.1943 r. przez Gabinet
Naczelnego Wodza i Ministra Obrony
Narodowej.

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Waltera mjr, obs.

w/z. Waltera mjr, obs.

D-68 D.M. 1220

14 FEB. 1941
A R

Rs II
100/5 (2) d r

SPD 46/12/87

11 4

1 DYWIZJA GRENADIEROW
SZTAB - ODDZIAŁ 1.

M.p. 21. VI. 1940.

Zaświadczenie

Stwierdzam, że p. Pałeczka Aniela

rozkazem dziennym 1 Dyw. Gren. z dn. 21. VI. 1940 Nr. 99 została
odznaczona Krzyżem Walecznych po raz pierwszy i francuskim
krzyżem wojennym "Croix de Guerre" /cytacja w rozk. pułku/.

D-ca Dyw.

[Signature]
Duch

Gen. Bryg.

Rs II

100/5 (2) d.

CROIX ROUGE POLONAISE
EN FRANCE

Convention de Genève du 27 Juillet 1929
(BLESSÉS & MALADES)

CARTE D'IDENTITÉ

Basée sur l'art 21 de la Convention de Genève du 27-7-1929 sur l'amélioration du sort des malades et blessés dans les armées en campagne).

Mlle *Pałeczka*
Prénoms *Aniela*
Date et lieu de naissance *19. IV. 1904 à Sopot*
Nationalité *polonaise*
Domiciliée à *Vichy*
Fonctions *Chef du Service des Foyers pour les réfugiés et les civils polonais en France*

Le titulaire de la présente carte doit être respecté et protégé en toutes circonstances. S'il tombe entre les mains de l'ennemi, il ne sera pas traité comme prisonnier de guerre et ne pourra être retenu par la partie adverse. En attendant son renvoi, il continuera à remplir ses fonctions sous la direction de celle-ci. A son départ, il emportera les effets, les armes et les moyens de transport qui lui appartiennent. Le belligérant au pouvoir duquel il se trouve doit lui assurer le même entretien, le même logement, les mêmes allocations et la même solde qu'au personnel correspondant de son Armée (article 9 et 13).

Le titulaire de la présente carte d'identité doit être porteur, fixé au bras gauche, d'un brassard muni du signe distinctif de la Croix Rouge, délivré et timbré par une Autorité militaire. En aucun cas, il ne pourra être privé de ses insignes, ni des pièces d'identité qui lui sont propres; en cas de perte, il a le droit d'en obtenir des duplicata (article 21).

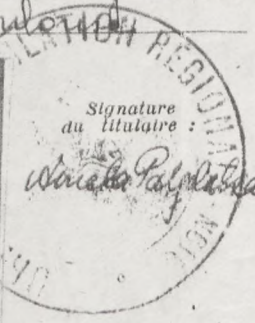

(1) M. *PAŁEČKA*
Prénoms : *Aniela*
Profession *Chef du service des foyers au soldat*
Né le *19 avril 1904*
(1) à *Sopot (Pologne)*
domicilié à *Coulbouse*
7, Rue Indre
Pièce d'identité n° *729/4p/1133*
Nature : *Passport*
délivrée le *24. 7. 1940*
par *Consulat de Pologne à Coulbouse*

NATIONALITÉ : *Polonaise*
est autorisé à circuler *Dans la zone non occupée par voie ferrée automobile et bicyclette*

Motif du déplacement *Service officiel Croix rouge Polonaise en France*

(1) Autorisé à conduire _____
Marque _____ N° _____
Permis de conduire N° _____ du _____
Carte grise délivrée le _____ à M. _____

Coulbouse 2 Octobre 1940
Pr le Général Chef du B. R. P. C.,

(Cachet.)

(1) L'automobile, la moto, le vélo et le bateau.

Rs II
100/5 (2) e

SPD 46/12/87

13
~~3/10~~

CROIX-ROUGE POLONAISE EN FRANCE
en liquidation

COMITÉ EXÉCUTIF

VICHY, Romans, dnia 30. października 1941 r.

N^o AP/41.

27 - Rue Louis Blanc

à rappeler dans votre réponse

Z a ś w i a d c z e n i e

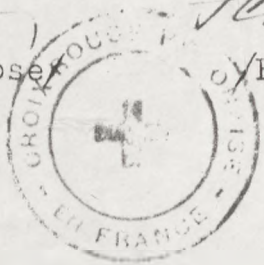
.....
Zaświadczamy niniejszym, że p. PAŁĘDZKA ANIELA.....
..... pracowała w naszej instytucji w charakterze ....
Inspektorki świetlic dla b. kombatantów oraz świetliczarki Schroniska
dla b. kombatantów w Bagnols-les-Bains.....
w czasie od dnia .1. sierpnia. 1940. do dnia .30. października. 1941. roku

p. ... Pałędzka Aniela..... opuszcza zajmowane przez
siebie stanowisko na skutek likwidacji Polskiego Czerwonego Krzy-
ża we Francji z dniem 1.XI.1941 r.

.....
Wydając niniejsze zaświadczenie, wyrażamy p. Anieli.....
... Pałędzkiej..... podziękowanie za pracę, wykonywaną z na-
leżyтым zrozumieniem potrzeb i zadań P.C.K., co ułatwiało nam w
znacznym stopniu niesienie pomocy i opieki naszym rodakom, prze-
bywającym na terenie Francji.

Za Komisję Likwidacyjną P.C.K.

Adam Rose /Adam Rose/ *Feliks Chiczewski* /Feliks Chiczewski/

La correspondance officielle doit être directement adressée à la Croix-Rouge et non aux particuliers

R511
100/5 (2) *

50046/12/87

14

102

POSELSTWO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
przy
KRÓLEWSKIM RZĄDZIE HOLENDERSKIM

No. HL/C/I/5

Ninijszym stwierdzam, że panna Aniela Pa-
lędzka, znana mi osobiście jako obywatelka
polska, miała w 1939/1940r. objąć z polecenia
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego R.P. docenturę języka polskiego
na Uniwersytecie w Amsterdamie.

London, dnia 24 lipca 1942

Poseł Rzeczypospolitej Polskiej

/Dr. W. Babiński/

R511

100/5(2)8

SPD 46/92/87

15 (8)

KONSULAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W GLASGOW

TELEGRAMS, "POLCONSUL, GLASGO
TELEPHONE, DOUGLAS 3600.

CONSULATE
OF THE REPUBLIC OF POLAND
IN GLASGOW

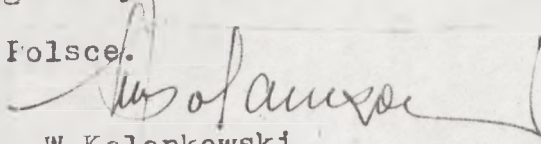
GLASGOW, GB. 1 października 1942

91 HILL STREET

№ AP/18

Zaświadczenie.

Stwierdzam niniejszym, że Pani Aniela Pałędzka ma prawo noszenia srebrnego Krzyża Zasługi, który został jej w swoim czasie nadany w Polsce.

W. Kolankowski
Konsul Generalny

Rs II
100/502)k

SPD 46/12/07

1946

16⁷

~~18~~

Cadet *Paledsra*

has been elected the best Cadet of

O. C. T. U.

No. 23

and her name has been inscribed
on the Shield of Merit.

F. H. Haubury Esq.

R571

100/502) i

9)

17

JEDNOSTKA : DOWODZTWO SIL POW.

LEGITYMACJA Nr. 7103

Stopień, imię, nazwisko P. 6872 ppor.

PALEDZKA Aniela

Oddział P.S.P.

Odnaczony został

MEDALEM LOTNICZYM po raz 1-szy

Podstawa : Rozk. D.S.P. Nr 14/46 z dn. 25.5.

Legitymacja dnia 21.10.1946

Podpis Dowódcy

SZEF ODDZIAŁU PERS

Handwritten signature: BENZK.
 PPK. PIL.

R5 II

100/5 (27) j

REGISTERED

Poland

PROFESOR DR. ANDRZEJ BUKOWSKI

UL. TUWIMA 21,

80-210, GJANSK - WRZESZCZ

POLSKA

Miss K. Taledsta-

24 Bolingbroke Ave

London SW1 6EN ENGLAND

R>11, 100/5

18

SPD 46/12/97

MISS KLEMENTYNA PAŁĘDZKA
24 BOLINGBROKE GROVE, LONDON, SWH. 6EN
GREAT BRITAIN.

19

22-go Marca 1979

Szanowny Panie Profesorze,

Siostra moja, Urszula z Pałędzickich Sygów, mieszka od szeregu lat w Glasgow, Szkocji. Po otrzymaniu listu Pana Profesora napisałam do niej z prośbą, by mi podała wstępko co pamięta o merych rodzicach. Przystąpiła mi z odpowiednim listem, który oczywiście przepisałam bo było z nią wiele rzeczy osobistych uwag wychodzących poza okres życia naszych rodziców, a także, ponieważ ona, jak i dwie inne siostry, były przez szereg lat zaproszone, odcięte od rodziców z powodu wojny, (1914). Co mogłam odrobić na listach i wklepiłam do listu niniejszego.

Pisze U. Sygów:

Józef Marian Pałędzi~~cki~~^{ski}, urodzony w Wyszakach, w Poznanskiem majątku swego ojca, w roku 1861. Miał lat 79 gdy umarł, 9-go października, 1940, w Warszawie, ul. Traugutta, w mieszkaniu swojej córki, Karoliny. - dotychczas przewiozłam z Lublina, ze Stawonka do Sepitak w Warszawie.

Gimnazjum: w Chetmonie. Uniwersytet: w Lipsku.

Był Advokatem i Notariuszem w Toruniu. Z czasów Torunskich wrażyły mi się w pamięć dwa incydenty. Byłam dzieckiem gdy szłam z Ojcem nad Wisłę. Szedł ku nam flisak i śpiewał głośno i swobodnie: "Wisło moja, Wisło stara, gdzie tak szybko płyniesz..." Policjant niemiecki nagle się zjawił i flisaka zatrzymał. Notował sobie jego nazwisko gdy Ojciec podszedł i, nie zwracając uwagi na policjanta, powiedział flisakowi, że jest advokatem, dał swoją kartę i powiedział, że będzie go bezinteresownie bronił, gdy sprawa w sądzie wyjdzie. Nie było sprawy.

X) PAŁĘDZKI / PAŁĘCKI. We swoim profesorowi Uniwersytetu w Lipsku zajmujący się genealogią polską przekonał ojca, że DZ w nazwiskach polskich ukazało się dopiero gdy Turcy przyszli do Polski i starali się wpłynąć na rozwój języka. Oni zmieniali DZ na C. Po powrocie do Poznania, gdy był sędzią, Ojciec legabnie zmienił DZ na C. Jego dzieci, wtedy dorosłe, legosmy nie zrobili. Mnie osobiście w owym czasie trudno było wydać kilkadziesiąt złotych na to.

SPD 46/12/97

MISS KLEMENTYNA PAŁĘDZKA
24 BOLINGBROKE GROVE, LONDON, SWH. 6EN
GREAT BRITAIN.

19

22-go Marca 1979

Szanowny Panie Profesorze,

Siostra moja, Urszula z Pałędzickich Sygów, mieszka od szeregu lat w Glasgow, Szkocji. Po otrzymaniu listu Pana Profesora napisałam do niej z prośbą, by mi podała wstępko co pamięta o merych rodzicach. Przystąpiła mi z odpowiednim listem, który oczywiście przepisałam bo było z nią wiele rzeczy osobistych uwag wychodzących poza okres życia naszych rodziców, a także, ponieważ ona, jak i dwie inne siostry, były przez szereg lat zaproszone, odcięte od rodziców z powodu wojny, (1914). Co mogłam odrobić na listach i wklepiłam do listu niniejszego.

Pisze U. Sygów:

Józef Marian Pałędzi~~cki~~^{ski}, urodzony w Wyszakach, w Poznanskiem majątku swego ojca, w roku 1861. Miał lat 79 gdy umarł, 9-go października, 1940, w Warszawie, ul. Traugutta, w mieszkaniu swojej córki, Karoliny. - dotąd ojca przewożam z Lublina, ze Stawonka do Sepitak w Warszawie.

Gimnazjum: w Chetmonie. Uniwersytet: w Lipsku.

Był Advokatem i Notariuszem w Toruniu. Z czasów Torunskich wrażyły mi się w pamięć dwa incydenty. Byłam dzieckiem gdy szłam z Ojcem nad Wisłę. Szedł ku nam flisak i śpiewał głośno i swobodnie: "Wisło moja, Wisło stara, gdzie tak szybko płyniesz..." Policjant niemiecki nagle się zjawił i flisaka zatrzymał. Notował sobie jego nazwisko gdy Ojciec podszedł i, nie zwracając uwagi na policjanta, powiedział flisakowi, że jest advokatem, dał swoją kartę i powiedział, że będzie go ~~bezinteresownie~~ bezinteresownie bronił, gdy sprawa w sądzie wyjdzie. Nie było sprawy.

X
101
PAŁĘDZKI / PAŁĘCKI. We swoim profesorowi Uniwersytetu w Lipsku zajmujący się genealogią polską, przekonał ojca, że DZ w nazwiskach polskich ukazało się dopiero gdy Turcy przyszli do Polski i starali się wpłynąć na rozwój języka. Oni zmieniali DZ na C. Po powrocie do Poznania, gdy był sędzią, Ojciec legabnie zmienił DZ na C. Jego dzieci, wtedy dorosłe, legosmy nie zrobili. Mnie osobiście w owym czasie trudno było wydać kilkadziesiąt złotych na to.

R5 H
100/5037

Drugi incydent, wskutek którego odebrano Ojcu Notariat - to zmiana słów pomiędzy agentem rządu niemieckiego i Ojcem podczas wykładu jego w Teatrze Polskim w Toruniu na temat Wojny pod Grunwaldem. Agent przerwał Ojcu i zakazał jemu, w imię rządu, dalej mówić. Ojciec przeprosił publiczność za przerwę i oświadczył agentowi, że zna prawo niemieckie i że podobnego statutu, ~~nie ma~~ namocno którego nie wolno o faktach historycznych publicznie mówić - nie ma. Mówił dalej z tym samym rezultatem. - Przerwanie, Zakaz, - Sprostowanie ze strony Ojca bardzo stanowcze i dalszy ciąg wykładu. Były brawa. Po pauzie, studenci, ~~aganta~~ nie wpuszczili na salę - czyniąc zaporę przy drzwiach. Dalszy program wieczoru odbył się bez przeszkód. My, dzieci na galerji - dumne z Ojca, lecz drżące o jego bezpieczeństwo.

Okolo 1900 Ojciec przeniósł się do Gdańska, gdzie był adwokatem. Oprócz tego pisywał artykuły społeczne, polityczne w Gazecie Gdańskiej, której wydawczynią (i staćciaczką była matka). Wsadono Ojca do fortecy w Malborku (?) i sterano się go porzucić, trując powoli arsenikiem. Ojciec zauważył; przestał jeść, i dał Motce, podczas jej wizyty, pokarm do analizy. Wykarata metale ciężkie arseniku. Na łamach Gazety Gdańskiej, Mamusia krótko przestąpiła Rząd, że "pewna" sprawa dostanie się do wiadomości publiczności, o ile nie przestanie "pewnych poczynań w fortecy" itd. Ojciec wyszedł z tej imprezy bardzo słabym i wychudłym. Jako rezultat Ojca walki o polskość, odebrano Ojcu adwokatursę w Gdańsku.

Następnie Poznań. Został Dyrektorem Banku ~~SPÓŁNOŚCIOWY~~ Spółki Rolników Parcelacyjnej. W tym Okresie wydał broszurkę: "Bauernbank i Komisja Kolonizacyjna, otwierająca oczy społeczeństwa polskiego na plan rządu niemieckiego go wykupywania ziem polskich (z rąk obywateli i większych gospodarzy). i osiedlania na nich obywateli Niemców. "Wóz Grzymały!"

W szkołach nie wolno było rozmawiać po polsku. Nie wolno było uczyć języka i historii polskiej gdziekolwiek niż w domu. Uczyliśmy z Księżką języka i historii mając lat dwanaście i trzynaście - w domu. Dzieci znajomych, z różnych warstw zjawiały się kilka razy w tygodniu pod pretekstem że uczymy religji. Służąca Polka, gdy - dość często - zjawiał się nagle policjant, przechodząc przez pokój jałdalny zagarniała z ręcznicę książkę o "Historji Polskiej". Katechizm był zawsze pod ręką. Dzieci przegotowane recytowały jakiś werset z katechizmu.

Nie wolno było mieć nut piosenek polskich, co godziło we mnie. Staralam się pamiętać nuty. Nuty znikaly gdy trzeba bylo.

R>11, 100/5

W Poznaniu Rząd Pruski zaprosił Bankowi Spół. Poln. Państwa, że jeżeli będą mieli jako dyrektora p. J. M. Taleda, to Rząd emisji banku. Ojciec dowiedział się o tym i zrezygnował z dyrektorstwa.

Wtedy, wyjazd do Lwowa. Rok 1908 (?) do 1918.?
Aniela najmłodsza w rodzinie, i ja, matę drzewnyki, zostaliśmy postawieni do klasztoru ss. Wizytek w Jasle (Galicja); obaj nasi bracia - do szkoły Petelenz'a, w Lwowie. Moje trzy starsze siostry były w Belgii, w Tildonck, znanej szkole/klasztorze dla dorastających panninek. Potem pojechały do Paryża i Londynu. Ojciec zarabiał pisaniem artykułów ekonomicznych i politycznych do gazet Lwowskich, i Niemieckich (Die Welt).

Ojciec miał kilka wykładów na temat dyscypliny pracy nad reformacją stasziwici koncerny dla wyrobienia narodu. (Pisze moja siostra, Urszula, która ma krótko przed wyjazdem za granicę przyjechała do rodziców.):

Mate kilka osób na wykładach. Społeczeństwo o innym od nas, Poznaniaków, podejściu do polityki. W szkołach język polski. - Uniwersytet polski. Pamiętam naprężoną sytuację na Uniwersytecie - jak trudno było się studentom dostać i jak ukraiński student uważał i, że faworyzuje się studentów polskich. Były dla Rektora nieraz sytuacje bardzo trudne. Poza tym wolność - parki pięknie utrzymane - Swoboda i poczucie zwartej polskości - było moim, raczej przelotnym wrażeniem.

1914 Wojna. Obrona Lwowa. Moją brat Leszek uciekł z domu, by bronić z innymi chłopcami Lwowa. Antoniego, Rosjanin^(Rusini?) zabrali do Kopania watoz. Aniela i ja, matę jeszcze drzewnyki dopiero z klasztoru, jesteśmy codziennie

R511, 100/5

tramwajem do szkoły mimo ostrzelania i bombardowania miasta.

1917/8 Pokój. Powrót do Poznania.

Ojciec został sędzią Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Pisze URZELLA SYDOW:

Gdy po latach nieobecności w domu zjawiłam się w Poznaniu - przeszłam na po wyjściu z dworca, koło Ojca, nie poznając go. Miałam wrażenie że stoi znajomy ale kto? Wyniosłam wrażenie, że jednak mamy w kraju piękne postacie. Okazało się, że ten szczupły, fatalnie ubrany, rasowy pan jest moim Ojcem. Radość wielka Pierwsza rzecz, którą kupiliśmy to buty - Ojca były dziurawe - bo razem z innymi członkami Pięstry miał tego wieczoru być na przejściu Piłsudskiego. Powoli, zle ubi ni panowie na wyższych stanowiskach prezentowali się dobrze - ze zdumieniem widziałam dzielność młodych, celowość, wysoką organizację - poziom intelektualny i towarzyski. nie ustępujący, raczej przewyższający poziom innych krajów.

Nastąpił okres spokojny, jasny, bardzo pracowity. ojciec był sędzią, później Wiceprezesem Sądu Okręgowego. Stale pisywał do gazet. W domu z dwiema najmłodszymi córkami w szkołach, dwoma synami na Uniwersytecie, - życie rodzinne płynęło spokojnie. Było przystanią dla wielu. Po latach dwudziestu przeszedł na emeryturę.

Ażeby zapewnić Rodzicom spokój przed zapowiadającą się coraz bardziej wojną, wywozłam Rodziców pod Lublin, na Sławinek, Przedmieście. Tam, w ładnie urządzonej domu, z dużym ogrodem, kilka miesięcy przedwojennych upłynęło spokojnie.

Sławinek był ustroniem dla wielu uciekających się przed niemiecką agresją. Gdy wojna wybuchła, mieliśmy, zaraz pierwszego dnia 26 osób w garażu i w domu. Trzeba było większość z nich karmić. Rodzice oddali się oboje całkowicie goszczeniu - t. j. podnoszeniu na duchu, spokojem i miłością. Atmosfera była piękna.

Radio dudniło od groźb. "Znajdziemy tych, którzy uciekli aż pod Lublin przed nami - ani wiek ani żadne miejsce ich przed nami nie uchroni..."

Na Sławinku Mama nagle odeszła. Na Ojca pogrzeb do Kazi, w Warszawie, dokąd Go do szpitala przewiozłam, pojechałam jeszcze ze Sławinka.

-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-

Rs II, 100/5

Dane o mojej Matce, i SIOSTRZE URSZULI

Pelagia z Kosppoth Pawtowskich Taledka. Ur. w Jabrowie,
 majątku ojca, Wincentego Kosppoth Pawtowskiego, - z matki Urszuli,
 z domu Janta Pstczynskiej, w roku ¹⁸⁸⁸ zamieszkała na Klawinku, pod
 Lublinem, 31go grudnia 1939 r. Majętki jej ojca: Jabrówka, Mata i Juza
 Komerza, ^{na Pomorzu} Wozinowas. Skonczyła Wyższą Szkołę w Kościerzynie. Znała
 języki angielski i francuski. Pięknie grała na fortepianie. W szkole,
 na popisach grywała ona. Dzieci wychowana w starych zasadach
 religijnych i tradycjach polskich. Była poetką i pisarką. Wydawczynią
 Gazety Gdańskiej w latach (ktośnych?) przed pierwszą wojną światową.
 Gazeję nabyła w celu polonizowania Karubów i lud Pomorski, t.j.
 ratowania ich przed wpływem niemieckim, ponieważ język polski był
 zabroniony w szkołach i nie w użyciu w urzędach.

Córka Urszula. ur. 7.7.1889 r. w Gudziedu gdzie ojciec był adwokatem. Szkoły:
 Dzieci uczyły się prywatnie w domu; była nauczycielką z wyższym wykształceniem.
 Potem, mając lat 15, Tildhonck w Belgii, Klastor S. Annalinek. Paryż -
 Institut Franck. in. - Sorbona, jako wolna studentka. Składana członkini w
 Alliance Francaise. Krótki okres w Lwowie. W r. 1908 Anglia. Szkoła i
 "du Pair" w szkołach prywatnych jako nauczycielka francuskiego. W r. 1917 -
 pracowała w Paryżu w Polskim Komitecie Narodowym jako Sekretarka Generalna
 Opieki nad Żołnierzem. Później, w Delegacji Ekonomicznej przy Konferencji
 Pokojowej w Versailles. Potem - jako Sekretarka Rady Handlowej w Poselstwie
 Polskim, w Paryżu. Wyjechała z mężem w r. 1920 do Bronisława Sydon, Przemysłowca
 a także ^{później} Konsula Uniiway i Paragway w W-wie. Zamieszkała w Sopocie
 Gdańsk. W r. 1929 rozszła się z mężem. Miała dwóch synów. Andrzej ur. w Gdańsku
 w 1924 r. Polecił podczas powstania w W-wie w r. 1944. Bohdan Halczyk ur. 1925 r.
 w Londynie - mianka obecnie (po powrocie) w Gdyni. U. Sydon także w Gdyni.

Ps II, 100/5

REGISTERED

POST OFFICE
EXPRESS
DELIVERY

R BATTERSEA
D.O. 'A'
149124

POLAND

PROFESOR DR. ANDRZEJ BUKOWSKI,

UL. TUWIMA 21,

80-210, BAŃSK-WRZESZCZ,

POLSKA

①

CUSTOMS/DOUANE CI
(May be opened officially)
(Peut être ouvert officiellement)

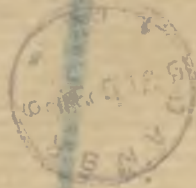
Detach this part if the packet is accompanied by a Customs declaration. Otherwise it must be completed.
See instructions on the back.
Détachez cette partie si le colis est accompagné d'une déclaration de douane. Sinon, complétez-la. Voir les instructions sur le verso.

Detailed Description of Contents
(Designation détaillée du contenu)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Net Weight (Poids net)

SENĀEK. K. TALEDZKA
24 BOLINGBROKE GROVE
LONDON, SW11, GEN. GREAT BRITAIN.

Rs 100/5

24

Stanisławu Panie Profesore, Na zakończenie
Już czas mi było zbierać i posłać Panu Profesorowi

danych, o moich rodzicach i ~~o~~ najmłodszej mojej siostrze
Anieli. Już wysyłam resztę zebranych informacji o mojej
rodzinie. Nie edotałam dowiedzieć się daty urodzenia mojej
matki, ale ponieważ mi pyta Pan o nią, więc suponuję, że
ją Pan już ma. Było to zupełnie niemożliwe, by resztę
zabrać wszystkie dane mojej rodziny. Pamiętam, że mój
Ojciec miał specjalnie zabezpieczone pudełko z rodzinnymi
dokumentami; te dokumenty wraz z wyjątkami innymi
dziećmi, zginęły. Wyma rozrzucała nas po świecie, jak
resztę setki tysięcy innych polskich rodzin. Polska Akademia
Nauk - Słownik Biograficzny - napewno zdaje sobie z tego
sprawy i ^{może} ~~nie~~ uwzględni trudności.

Test nierówności w dzieci i miejsca urodzenia mojego
Ojca, które Pan podaje, a mojej siostry Ursuli Sydon. ^{tak jak ona pamięta}
Pan podaje, że Ojciec mój urodził się w Bydgoszczy w
r. 1857. Ursula podaje, że Wyszkach, majątku brzo
Ojca w 1861. Ja pamiętam, że Wyski były majątkiem
Ursulki Paleckiej, i że brat Ojca i dwie jego siostry,

R511

100/5041

Maria i Antonina, urodzili się w Wyszekach. Mój
 Ojciec był najmłodszym z dzieci, i być może, że on
 urodził się w Bydgoszczy; nawet zupełnie prawdopodobnie.
 Tama Profesora (data 1857 (w. mój ojciec) zgodna się z
 tym co ja pamiętam, że moja Matka była 6 do 7 lat
 młodszą od mego ojca, i że urodziła się w 1863 r.
 (data "Pawłama"). I teoby też wynikało, że Ojciec miał
 lat, jak ja pamiętam, 83 gdy umarł, - a mój 79 lat
 jak podaje moja siostra Anuła.

To chciałam ostrychczas dwa artykuły rodziców, które
 napisali do Dziennika Pomorskiego - z czasów emerytury -
 wspomnienia z czasu szkolnych. Pamiętam że moja Matka
 data data swojej przysłała do Kościerzyny. Niestety
 nie znalazłam tych dwóch artykułów, które w wielu prze-
 wadkach musiały zginąć. Rodzice przysłali mi do
 Paryża ^{te artykuły} ~~niektóre~~ mnie wyśłali dla udokonalenia języka
 francuskiego w 1931 r. Chciałam te artykuły skorygować,
 bo je lubię. Może jeszcze znajdzie, to proszę Pani Profesorowi
 do oceny ich historycznej wartości.

Łączę zwrócić szczerze pozdrowienia;

Młodymna Talca

Prof. Dr. ANDRZE BUKOWSKI,
 80-210, GDANSK - WRZEŚCZ
 UL. TUWIMA 21 POLSKA

2511/100/5

SPD 46/12/1979 MISS KLEMENTYNA PALEJZKA, 27
24 BOLINGBROKE GROVE
LONDON, SW 11, 6 EN. ENGLAND.

400 Maja 1979.

Prof. dr. ANDRZEJ BUKOWSKI,
80-210 GJAŃSK-WAZESZCZ,
UL. TUWIMA 21.

Szanowny Panie Profesorze,

Kilka miesięcy temu otrzymałam od Pana list z prośbą bym Mu przystąpiła dane o moich rodzicach, Teofre M. PALEDZKIEGO, oraz jego żony Pelagii z Pawłowskich PALEDZKIEJ; — potrzebne dla Polskiego Słownika Biograficznego, wyd. przez Polską Akademię Nauk.

Posłałam je Panu Profesorowi (Registered Express) jak mogłam najszybciej, ale mimo wszystko, zebranie tych danych i wręczenie mi spora czasu, pdyje część mojej rodzinnej chwili w Szwecji.

Niedługo później postaram drugą paczkę

Zabierając dane o mojej matce
siostrze Ameli Taledrzej, (także Refosteron
Express), - proszę Pan także o dane rodziny.

Piszę teraz, ponieważ dostępuję mi
atrymatam potwierdzenia odbioru
tych dokumentów.

Będę wdzięczna za potwierdzenie
odbioru obu tych paczek / listów.

Z wyrazami szczerego szacunku,

Alembryna Taledrzej.

P.S. Irena Taledrzej z Warszawy
daje Panu Profesorowi miły
adres w Anglii.

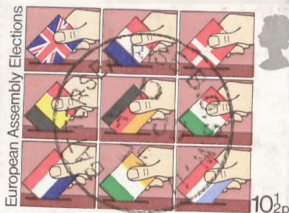

R 511
100/5(5)

R BATTERSEA DO
742411

Pola

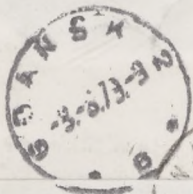
Prof. dr. Andrzej BUKOWSKI
80-210 GDAŃSK - WRZESZCZ,
UL. TUWIMA, 21,

POLSKA

POLAND

28

Q511 100/5

SPD 4612147

13-go sierpnia 1979 29

Szanowny Panie Profesorze,

Takies' dziesiec dni temu otrzymatam od Pana Profesora dwie Kopie tekstu zyciorysu ojca naszego, Josefa Mariama Paleckiego, z satyrowym listem Pana Profesora. Obie moje siostry, Ursula Sydor i Anniela Palecka bardzo sa z moim gorzycym i serdecznym podziękowaniem za tak opromnioną i piekna prace Pana Profesora. Tekst czytalis'my z wielkim zainteresowaniem, i prosze ty nie druzic' ale my sami uprzedkowalis'my i perne uregoty sobie ulozyli, zotawczali dety, edsie nam nena pamiec' zawiadla.

Materiał do życiorysu był opromiony,
kontakt podany z ścisłą prawdą i tak
piękna, napisany polskimi i że crystalis-
my z raziemkami, jakby ten życiorys
typy nie naszego życia.

Wyśtałem jeden tekst do mojej
siostry, Ursuli Sydon i jej rodziny w
Olaszowie; a drugi zatrzymałem u siebie,
w Londynie, gdzie moja siostra Anka,
ja, i drugi mój siostrzeniec, zatrzymali
swoje domy. Gdyby nasi rodzice byli
(i cary były inne), rodzice byłoby szczęśliwi,
że nasza cała rodzina, siostrzeńcy i cary
rodzinami, ciągnę sercem i myślami

R511
100/5 (6)

do Polski, i że dla nich życiowy
 ojca naszego jest czymś więcej, niż
 opisem czołka rodzenia. Oni promadzą
 wiadomości i detale rodzenia ojca
 niemal z pietysmem; i jest im bardzo
 bliski opis życia i działania patrioty
 polskiego.

Wnucy, moje siostry, i cała nasza
 rodzina, z serca całego driskuje
 Pannę Profesorowi za Jego wielką
 i cenną pracę.

Z wyrazami wysokiego szacunku

Alektyna Taleda

24 Bolingbroke Ave.
 London, SW11 6. EN
 ENGLAND.

V.

P. S. Czy mogłabym wiedzieć co
skomito Pana Profesora dr-
tych starannych, dłużej
i może uciążliwych poszukiwaniach
tych, czyhających mego ojca?

Rz II, 100/5

REMEMBER
to use the
POST CODE!

Prof. dr. ANDRZEJ

~~DUKOWSKI,~~

80-210 GDAŃSK-WRZESZCZ.

UL. TUWIMA 21.

*List z podziękowaniami
na życzenie
J. M. Palczewskiego*

31

Rs11, 100/5

